

es saia

PRENSA LOCAL

D'ALGIDA

nº 58

Octubre de 1.985

preu: 80 ptes

Aquesta fotografia correspon a l'any 1903 o 1904. Ens ha resultat pràcticament impossible identificar les protagonistes, ja que n'hi ha molt poques de vives. Pensau que les més nines, les de la fila d'abaix, tenen o tendrien ara més de 85 anys. Potser hi reconeixereu, per la fesomia, la vostra mare o la vostra padrina.

Les monges són Sor Querubina i Sor Maria de l'Esperit Sant.

Editorial

S'han celebrat aquest estiu a la nostra Comunitat oposicions per a professors d'EGB i els diaris s'han fet eco de la protesta d'opositors no catalanoparlants que s'han sentit discriminats. Els membres dels diversos tribunals han aclarit que el motiu de l'eliminació de la majoria d'aquests aspirants no ha estat altre que el total desconeixement de la realitat il·lenca. Sembla que un opositor parlava del sistema hidrogràfic i dels rius de Mallorca.

Ara bé, al nostre entendre, molt més important que els desbarats geogràfics i històrics és el desconeixement de la nostra llengua. ¿Com és possible que un professor de pre-escolar o de Primera Etapa d'EGB pugui ensenyar als nostres al·lots sense conèixer les modalitats del català que es parla a Mallorca? ¿No és una aberració que no s'introdueixi l'obligatorietat d'uns coneixements suficients de català per accedir a aquests i a tots els nivells de l'ensenyament? Els trastorns que es poden causar als nins petits, que no entenen la llengua que els parla el mestre, són molt greus i poden ser irreversibles.

Per altra part, la més elemental condició per a una normalització lingüística passa per una ensenyança en la nostra llengua. Si no és així, no farem més que perpetuar la colonització del castellà entre el nostre poble, una colonització ja secular i que es va accentuar durant els quaranta anys d'ocupació franquista.

L'Estatut d'Autonomia ens declara bilingües. Pensam que això del bilingüisme és una trampa i una enganyifa, perquè tal com estan organitzades les estructures polítiques, administratives i culturals el castellà no és una *segona* llengua que se'ns imposa, sinó una *primera* llengua que gaudeix de totes les prerrogatives i privilegis; a tots els nivells es troba amb avantatges per damunt del català, el qual ha de lluitar contra una evident "desigualtat d'oportunitats" que fan que dugui les de perdre.

El bilingüisme és una trampa; però, ja que les circumstàncies ens obliguen a acceptar-lo com a mal menor, al manco hem d'exigir que els qui treballen entre nosaltres coneguin les dues llengües, sobretot si ho fan en un camp tan delicat com és l'ensenyament.

No oblidem que ens trobam davant d'un intent -que ja ve d'enrera- de genocidi. És clar que no volem dir que es tracti d'un extermini físic del nostre poble; ens referim a una eliminació de la nostra personalitat, de la nostra cultura, de la nostra llengua. I els medis amb què compta la llengua dominant són aclaparadors: gairebé tots els medis de comunicació estan al seu servei. Només una actitud ferma i decidida de tots nosaltres ens pot menar a la salvació de la nostra identitat, de la qual la llengua és un element bàsic i fonamental.

Mai no hem predicat la intransigència, però en el tema de la llengua no hi caben mitges tintes. Les circumstàncies ens exigeixen que li tanguem una fidelitat i una lleialtat sense defallença i que n'estiguem orgullosos. No oblidem que, com dèiem, lluitam contra una temptativa de genocidi. I si la nostra actitud no és forta i segura, al final -un final que potser estigui pròxim- el genocidi s'haurà convertit en un suïcidi del qual tots en serem culpables.

Calaix de sastre

UN MAL SOMNI

Avui dematí m'he despertat tremolós, assustat. He dormit molt malament i la suor empapava el meu cos. Un mal somni n'era la causa. Un mal somni que, en els primers moments de la meva consciència, m'he esforçat per recordar.

Jo vivia en un país on els nins i les nines eren feliços fins que arribava el moment d'anar a escola per primera vegada, cosa que es produïa als quatre anys. El dia del començament de curs, els al·lots érem conduïts a un lloc tenebrós, pitjor que el castell de la por de les rondalles. El rètol que hi havia a la porta no era compresible per a nosaltres, pobres analfabets: "Oficina de Normalización Lingüística". I allà patíem una operació terrible. Rasssssss, la llengua tallada. Crac-cric-croc-crac, quatre punyides molt doloroses i ja ens havien posat una altra llengua: de plàstic. Per consolar-nos dels nostres plors, ens la mostraven: "Mira que maca és la llengua que t'hem donada". "¿Que no t'agrada verda? Idò te la posam blava!" Finalment, retornaven la nostra llengua al seu lloc original i ens donaven la postissa ben guardadeta dins una capsa per emportar-nos-la, tot explicant-nos que les dues eren intercanviables: ens podíem col·locar una o altra a voluntat. El metge deia que allò era la prova més evident del progrés de la humanitat; a l'oficina, hi havíem entrat amb una llengua i en sortíem amb dues. I jo pensava que a fer trons el progrés, amb el mal que m'havien fet.

Des d'aquell dia ençà, a l'hora de partir cap a l'escola no podíem oblidar de posar dins la cartera, entre d'altres objectes, la capseta amb la llengua de plàstic. Normalment, durant els nostres jocs utilitzàvem la llengua pròpia; però, arribada l'hora de fer les coses importants com aprendre a llegir, deia el mestre, ens havíem de posar la de plàstic, sense que n'entenguéssim les raons. A una senya del mestre, repetíem tots en veu alta frases tan transcendents com "mi mamá me ama". Ara bé, tot s'ha de dir, la majoria de vegades no hi havia la necessària coordinació entre el nostre cervell i l'objecte estrany que teníem dins la boca, amb la qual cosa pronunciàvem expressions sense sentit, que feien riure el mestre si estava content, o el feien enfadar si s'havia aixecat amb el peu esquerre. Un dia, mentre llegia, jo havia d'haver dit "la pipa de mi papá", però em vaig travar i la frase que vaig dir va ser "el papo de mi pito"; el mestre es va pensar que em volia riure d'ell i va començar a pegar-me tantes bescollades que em vaig posar a plorar i a tremolar....

Just en aquest moment ha sonat el despertador rutinari de cada dia. Després de recuperar-me del retgiró, he dit:

- Buf, tanta sort que aquestes coses només passen en els somnis!

En Calaix Desastre.

m'han dit que diuen

Mos contaren que an es darrer Plenari de s'Ajuntament hi havia molts de punts interessants, però que sa manera de tractar-ne qualcun pareixia per fer riure an es poc públic que ja hi assisteix. Per exemple, és mal de creure que una Corporació, que toca estar per ses persones més coneixementudes des poble, immovilitzin casi la meitat des Pressupost des poble, 15 milions de pessetes, a un banc perque mos "regali" una ambulància. Ambulància que no sabem quan entrarà en funcionament, ni qui l'ha de conduir, ni....res de res.

Un mos va dir que aquest tema va esser motiu de que sa televisió li dedicàs uns comentaris, a s'hora de s'Informatiu Balear, des darrer dijous des mes de setembre. Se veu que no ho troben normal que un poble amb un Pressupost d'una trentena de milions, en tengui quinze d'immobilitzats. Sigui per lo que sigui. Tendria una certa explicació si fóssim un poble amb tots els serveis indispensables totalment coberts, començant per ses aigües netes i brutes, clavegueram, sanitat, residència per la tercera edat, camp d'esports municipal, l'església de Castellitx totalment restaurada, etc, etc. Però no tenim tot això, ni d'un bon troç.

I, seguint amb aquest plenari, mos digueren que després d'haver explicat com s'havia "regalat" s'ambulància, sa majoria municipal va i proposa augmentar els impostos municipals: fems, i plusvàlues sobretot. S'oposició s'hi va oposar (aquesta és sa seva feina), al·legant que si tenim 15 milions immobilitzats, és absurd parlar de pujar els impostos. Idò es governants no ho entengueren, varen dir que mesclaven dos punts distints de s'orde del dia, i que no veien què té que veure si tenim dobbés an es banc, que se moren de rialles, i pujam ses taxes municipals. Segurament pensen que, si no els gastam i en recaudam més, encara tendrem més dobbés.

Però no sé si deixàssim anar s'Ajuntament i parlàssim un poc de s'Unitat Sanitària Local, que du camí d'estar tancada molt de temps. Es batle va dir que estaven fent gestions per "re-inaugurar-la" (no va dir si seria per Sa Fira, que és molt aprop, o si esperarien per Sant Honorat). Però ses gestions se van fent, i ja en sentireu a parlar. O no en sentirem a parlar, ja ho veurem.

Es qui se pensaven que s'Ajuntament perdria sa camisa amb ses festes, anaven ben errats. Hem d'admetre que s'aspecte econòmic ha estat més favorable del que molts pensaven. Si unes festes que duren cinc dies i tots els actes són gratuïts costen un milió de pessetes a s'Ajuntament, vol dir que ha anat bé. S'únic problema que molts hi veuen és qui les durà l'any qui ve. Com no siguin es mateixos...

Una bona notícia hem sentit, i com que en sentim poques, la volem dir tot d'una: enguany es curs escolar ha començat bé, amb sos mestres que tocava i, sobretot, amb ses obres de reforma totalment acabades. Bé, casi totalment, llàstima que es vestuaris encara tenguin pendants un parell de detalls. Però vaja, si ho comparam amb molts d'anys que començaven ses obres es mes d'octubre, lo d'enguany és de destacar.

Com que aquí hem de parlar de tot, o casi de tot, lo que sentim pes poble, no queda més remei que dir que un canvi a sa nostra Parròquia ha mogut comentaris. No podem traslladar els comentaris que sentírem perquè ja diuen, es castellans, que ses comparacions són odioses, i com que sa gent li agrada comparar, ho deixarem córrer. Lo que sí volem demanar, perquè en sentírem un grup que en parlava,

és què passarà ara amb aquesta espècie de "Palmar de Troya" que tenim a Algaida, a una casa de ses afores. No sabem si aquesta espècie de "cisma" era degut a que el rector que teníem era massa "modern", o si és sa postura que seguirà sigui qui sigui el rector d'Algaida. Si en tornam a sentir parlar, ja vos ho direm.

A la fi ha plogut, a finals de setembre. I es primer dia que va ploure, s'hora-baixa, per foravila es cercadors de caragols se feien nosa uns als altres. Ja no és es primer pic que ho sentim a dir, que si no posen un temps de "veda" pels caragols, els extingirem de tot. Lo que sabem ben cert és que es primer diumenge d'octubre tot es poble farà olor de caragols cuïts. Alerta a ses panxades, que diuen que es caragols són feixucs. Beveu molt de vi, i seran més bons de pair.

I ara que parlam de menjar, m'ha vengut a sa memòria que es dia de Sa Fira sa gent de l'Obra Cultural sol celebrar sa seva Assemblea. Enguany diuen que hi ha d'haver elecció per sa nova Junta. Supòs que hi he pensat perquè aquest dia hi sol haver botifarrons pels socis, i coca i vi, i de tot. I ara ja vos diria com anirà sa cosa de triar nova junta; segurament serà com a sa majoria d'associacions des poble, que un grup començarà a dir: "...i ho heu fet tan bé,...ja podríeu seguir quatre anys més..., així va bé,..." Això ho hem sentit a l'Obra, futbol, caçadors, Associació de Pares, etc, etc.

Al principi parlàvem des darrer Plenari de s'Ajuntament i resulta que a finals de mes n'hi ha hagut un altre d'extraordinari. Hem sentit a dir que sa majoria hi va acordar tornar a començar unes Normes Subsidiàries. Idò, què vos pensàveu? S'ha deixat perdre tota sa feina de ses anteriors Normes, ja aprovades provisionalment, i tornar enrera uns cinc anys. Es clar que si tenen tants de dobbers, de qualque manera els han de gastar. No hi ha com anar "en grande".

¿No trobau que podríem acabar amb una ditadeta de mel per s'Ajuntament? Idò s'altre dia en sentírem un que deia que havien fet ben neta sa vorera des camí de sa Creu d'En Gí, que casi ja no la tornaven a veure. Amb això han aconseguit dues coses: evitar que sa creu es faci mal bé, tant per ses arrels dels arbres com pes vent que fa que els arbres peguin a sa creu amb perill de tomar-la, i, per altra banda, aquell revolt de sa carretera que va a Pina ara té visibilitat.

UN SORD

PLUVIOMETRE

Pel que fa al camp, les pluges s'han de comptar des de setembre fins a l'agost; és lo que se'n diu l'any agrícola. Idò bé, l'any que hem acabat ha tornat a esser ben pobre en aquest sentit, ja que segons les dades que ens facilita l'apotecari Gabriel Martorell hem quedat per davall dels 400 litres, concretament han estat 387.

Hem de tenir en compte que l'any s'ha salvat una mica gràcies al mes de novembre que va passar dels 100 litres, però els altres mesos han estat molt secs i durant tot l'estiu no ha caigut ni una trista ruixada. Aquest és el detall de tot l'any:

setembre	46'7 litres
octubre	20'3 "
novembre	107'1 "
desembre	22'1 "

gener	28'2 "
febrer	13'7 "
març	62'7 "
abril	19'7 "
maig	64'1 "
juny	1'9 "
juliol	0'3 "
agost	0'2 "

La suma total són els 387 litres per m2 a què abans ens referíem.

Esperem que enguany sigui més plover. De moment, dins el mes de setembre tenim:

dia 24:	13 litres
dia 25:	13 "
dia 26:	3'8 "
dia 27:	26'3 "

Per tant, fins dia 27 han caigut 56'1 litres, que no és molt, però ja feien molta de falta.

SALUT

Es tracta d'una infecció aguda, generalment sense febre, que afecta el nas, gargamella, laringe i, bastant sovint, la tràquea i els bronquis.

Pot esser produïda per molts de virus que afecten el sistema respiratori, sense que n'hi hagi cap d'específic que el produeixi.

Hi ha uns factors que poden predisposar a la infecció, però no se'n pot destacar un en especial. Faciliten la infecció una fatiga excessiva, alteracions al·lèrgiques del nas i la faringe, la inhalació de fums nocius i durant la fase intermitja del cicle menstrual. I les bactèries patògenes que normalment es localitzen a la naso-faringe són la causa de les complicacions que es poden donar.

El començament es sol produir de manera molt ràpida, després d'un període d'incubació de 18 a 48 hores; normalment, es manifesta amb una sensació d'aresta a

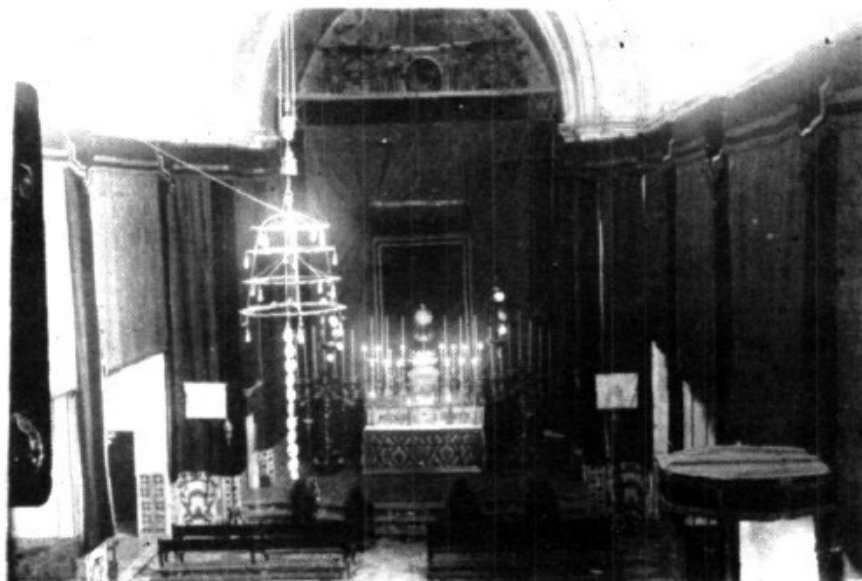
la gargamella, seguida d'atxems, rinorrea (secreció exagerada de mucositats nasals) i dolors generalitzats. Es una malaltia

afebril, si bé en els lactants i nins petits sol donar febre alta. Les complicacions més freqüents són la sinusitis i la otitis mitjana.

El tractament sol esser d'uns dies de llit en els casos en què es manifesta febre i un tractament simptomàtic en els restants.

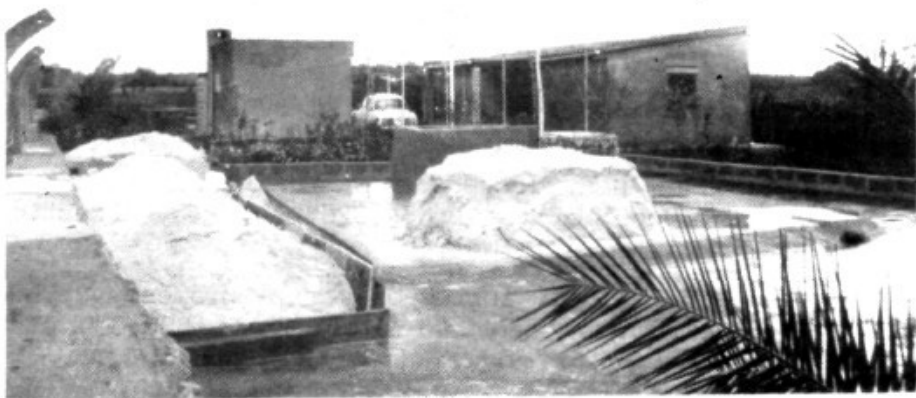
Hi ha diverses vacunes, però, com que resulta impossible obtenir tots els virus existents en una sola vacuna, cada cert número d'anys es fa un estudi dels virus més probables durant aquests anys i amb ells es fabrica la vacuna. De totes formes, la vacunació només és recomanable en el cas de persones majors, sobretot les que pateixen malalties cardíaques, asmàtiques i dels bronquis.

Alexandre Pizà

Fotografia de la nostra església endomassada durant unes quaranta hores. La foto deu esser de devers l'any 30. Fixau-vos que sa trona encara està a la dreta de sa foto; més tard va passar a l'altra banda i fa ja molts d'anys que fou suprimida.

obres il·legals?

Obres "d'ampliació"
devers "Es Rafalet"

"Preparatius"
deveres "Es Tancat Prim"

CRÒNICLES MUNICIPALS

✱ A petició del propi interessat, feim constar que cometérem un error en la informació que donàvem en el número d'ES SAIG del mes d'agost. En Gabriel Salas ens ha pregat que diguem que ell no ha estat mai d'Alianza Popular, sinó que pertany al Partido Demócrata Popular. Escrit queda.

✱ S'ha acabat un projecte per un total de 3.440.000 ptes, destinades a la realització de diverses obres en el cementiri municipal. Gran part d'aquest projecte, 3 milions de pessetes, està subvencionat per la Conselleria d'Interior del Govern de la Comunitat Autònoma.

✱ S'ha aprovat la liquidació corresponent a les Festes de 1985. Aquest n'és el resum:

- 1) Festes de Randa, organitzades i subvencionades per l'Ajuntament, amb una aportació de 125.000 ptes.
- 2) Festes de Pina. Costs: 504.500 ptes. Ingressos: 433.520 ptes. Aportació de l'Ajuntament: 125.000 ptes. Benefici total: 54.020 ptes, que es destina a cobrir part de les obres del camp de futbol.
- 3) Festes d'Algaida. Costs: 1.856.103 ptes. Ingressos per programes: 425.000 ptes. Ingressos de bar: 404.329 ptes. Aportació municipal: 800.000 ptes. Dèficit total: 226.774 ptes. En conjunt, les Festes han costat a l'Ajuntament més d'un milió de pessetes; això no obstant, pensam que l'experiència de fer festes gratuïtes ha estat positiva i que en tot cas allò que és necessari és trobar fórmules que permetin disminuir el dèficit.

✱ El Batle ha informat de les negociacions, infructuoses fins ara, que es duen a terme amb l'INSALUD sobre els costs de manteniment de la Unitat Sanitària. ¿Quan es podrà obrir? De moment, roman ben tancada.

✱ També ens han informat de les gestions fetes en el tema de l'ambulància. El Batle va despreciar l'oferiment d'una entitat bancària local que donava 350.000 ptes a fons perdut, sense cap contrapartida; en canvi, decidí acceptar la proposició de la Banca March que "regalava" l'ambulància, amb el compromís per part de l'Ajuntament de mantenir un saldo mínim de 15 milions de ptes dipositades en el banc durant un any al 0'8 per cent d'interés anual.

Plantejades així les coses, ens atrevim a qualificar de completament negativa l'actuació del Batle i de la majoria municipal en aquest tema. En primer lloc, per mor de l'acord anterior, la caixa municipal deixa d'ingressar una quantitat considerable d'interessos, que es pot valorar sense risc en 1'5 milions de ptes, cosa amb què es demostra que l'Ajuntament ha comprat l'ambulància, no és cap regal, com va dir el Batle en la inauguració de la Unitat Sanitària. I encara valorem més alt el preu polític de l'operació que el preu econòmic. No pensam que sigui una bona política per a un poble com el d'Algaida, mal dotat dels serveis mínims imprescindibles (aigua, sanitat, educació, cultura, etc.), mantenir una quantitat important de diners immobilitzats, sense destinar-ne ni tan sols una petita part a la millora dels serveis. Ja és hora de tenir una actitud valenta i decidida per progressar la qualitat de vida dels algaidins, cosa que no fa la majoria municipal.

✱ La irracionalitat del punt anterior es fa més evident si tenim en compte que la majoria municipal ha decidit augmentar en un 10% l'impost de plusvàlua per transmissió de béns immobles i en un 5% la taxa anual de recollida de fems. Amb l'actual puja, aquesta taxa queda així: 1.600 ptes, la vivenda familiar (preu anterior, 1500 ptes); 4200 ptes, les explotacions de caràcter industrial (preu anterior, 4000 ptes); 10.500 ptes, els bars i restaurants (preu anterior, 10.000 ptes).

✱ En cada un dels casos anteriors el grup del PSM votà negativament la proposta de puja que feia la majoria. Els impostos no es pugen perquè sí, i nosaltres no trobam justificat un augment de la pressió impositiva sobre els al·gaidins, quan l'Ajuntament es permet el luxe de tenir paralitzada una quantitat que representa una part important del pressupost municipal.

Regidors del PSM

comença un nou curs

Ja ha passat l'estiu, el poble torna a recobrar el seu ritme normal de funcionament, les vacances s'han acabades per a la majoria de gent i els al·lots una altra vegada tornen a classe per continuar amb el seu repte amb la cultura, els coneixements i la formació. Les escoles són l'eix fonamental del futur funcionament d'un poble, allà és on les futures generacions es van formant; quasi podríem dir, d'una forma genèrica, que de les escoles depèn el futur d'un poble. Com més avança-da és una societat, més es preocupa de l'ensenyança, de l'educació.

La tasca d'ensenyant, si es vol fer bé, amb responsabilitat, és molt difícil; s'ha de planificar, estructurar i conservar un equilibri en la capacitat de treball professor-alumnes. Una escola no és un lloc on es guarden al·lots, s'ha d'obtenir un rendiment i això és impossible sense l'equilibri abans esmentat. Per tant, el nombre d'alumnes per professor ha d'esser baix perquè el treball sigui àgil, amb una evolució normal i sense que es produeixin retrassos en els alumnes, retrassos que després són molt difícils de superar.

A Algaida, per primera vegada, enguany s'ha posat un mestre nou, és a dir, un altre mestre per a fer la primera etapa; ara seran tres en lloc de dos els qui faran el cicle inicial. Això és molt important perquè suposarà que no serà necessari que hi hagi tants d'al·lots per classe els dos primers anys. Es podrà treballar molt més i tal volta es podran reciclar els al·lots que han quedat una mica endarrerits.

Ara el que falta és que no ens conformem amb això, perquè només és una primera passa. És necessari i urgent aconseguir que també es posi el pre-escolar, -cosa que ja s'ha aconseguit a altres pobles-, que l'educació dels al·lots comenci a esser feta des dels quatre anys, per especialistes, que no sigui cap trauma per a l'al·lot el primer curs d'EGB.

Si volem que es posi pre-escolar, no sols és necessari que ho reclamin les escoles, sinó també l'Ajuntament; és necessari que les nostres autoritats se'n preocupin més i que ajudin a les escoles, no sols amb això, sinó també perquè es crei un gabinet psico-pedagògic que també és de primera necessitat.

Una altra cosa que fa falta plantejar-se és la necessitat o conveniència de tornar a muntar l'escola unitària de Pina. D'aquesta manera s'evitaria la massificació de les aules d'Algaida, s'eliminarà l'obligació de fer tants de transports i s'aconseguiria una millora de l'ensenyament. Està ben demostrat que les escoles unitàries funcionen molt bé i els resultats són excel·lents. Tot això, evidentment, amb una bona professionalitat dels ensenyants.

En resum, l'obtenció d'un mestre de reforç per part de les escoles és molt important, però hem d'esser conscients que no ens podem conformar amb això. Queden moltes passes per donar si de veres volem millorar l'educació dels nostres fills.

Andreu Majoral

e' AMETLLA

Si tractàssim de descriure Mallorca mitjançant una bella imatge, possiblement seria la més adequada un ametllar amb la seva escampadissa d'innumerables flors de color blanc i rosa. Aquesta imatge romàntica és preludi de ventura pel pagès ja que conté el germen d'un fruit d'enorme qualitat nutritiva, l'ametlla.

¿Qui no ha tastat qualche vegada la coca de gató o la llet d'ametlles o qui no ha degustat i disfrutat per Nadal d'un exquisit torró o massapà, o bé de panellets quan arriba Pasqua? L'ametlla la tenim entre nosaltres durant tot l'any, perennement present a totes les nostres més volgudes festes. Davant la quantitat de delicioses possibilitats, estic convençut que molts, més d'una vegada, ens haurem demanat: ¿De què es compon l'ametlla per a que resulti tan gustosa i nutritiva? Tractar de contestar aquesta pregunta ha estat l'objecte d'uns quants anys d'investigació d'un grup de persones -F. Saura Calixto, Mateu Bauzá Febrer, Jaume Cañellas Mut, Lourdes Soler Riera, Joan A. García Raso i l'autor d'aquest escrit- en el Departament de Química Orgànica de la Facultat de Ciències de la Universitat de Les Illes Balears.

El cultiu de l'ametller ocupa un lloc primordial dins l'agricultura balear, amb una extensió d'aquest conreu de l'ordre de 90.000 Ha.; això suposa el 20% del total nacional dedicat a aquest cultiu i una producció mitja anual de 22.000 tones d'ametlles.

A Balears existeixen prop d'un centenar de varietats d'ametlla autòctona. Això no obstant, dues d'elles -la PONS amb el 20% del terreny dedicat a aquest cultiu i la CANALETA amb el 14%- són les més representatives. També és interessant mencionar la varietat MARCONA que, encara que no és autòctona, es cultiva, si bé en menor extensió, tant a la nostra illa com per tot el Surest peninsular.

Els distints noms de les varietats estan relacionats més amb la seva morfologia o aspecte extern que no amb la composició química que presenten i, per tant, l'interés en l'elecció d'una o altra es-

tarà regit per qüestions d'aspecte econòmic resistència de l'arbre, productivitat, etc.- que per diferents característiques de composició química.

L'ametlla és un fruit dels denominats "secs", és a dir, pobre en aigua; aquesta representa només el 7% aproximadament en el fruit esclovellat i sense la cutícula marró que les envolta i que es denomina tegument. La seva principal riquesa nutritiva la constitueix el seu alt contingut en oli -prop del 53%- i de proteïna -un 20% aproximadament-, la qual cosa li confereix unes propietats dietètiques molt interessants. Així, l'ametlla és un aliment d'un alt valor energètic gràcies a la seva alta proporció d'oli, el qual, per altra part, és molt ric en àcid oleic, linoleic i linolènic, que són considerats per la FAO com àcids grassos essencials que l'home necessita ingerir totalment en la dieta. A més, si s'elimina la seva matèria grassa, és a dir, l'oli -la qual cosa s'aconsegueix de forma fàcil en la indústria- s'obtenen dos importants subproductes: d'una part, el denominat "oli d'ametlla", utilitzat en distints preparats farmacèutics i en productes de bellesa, i, d'altra part, el restant, -això que podríem denominar "ametlla desengrassada"- constitueix un dels típics productes d'un ús molt ampli en els preparats per aprimar-se degut al seu alt contingut en proteïnes i molt baix en productes que afavoreixen l'obesitat.

Però no acaben aquí les excel·lències d'aquest fruit tan simpàtic ja que posseeix un contingut en fibra -damunt un 2%- que és molt important pel bon funcionament del budell gros; també conté devers un 6-8% de sucres, principalment sacarosa, que és el sucre d'ús comú; i, a més, un elevat número d'elements minerals essencials per al nostre organisme com són potasi, fósfor, magnesi, calci, sodi, zinc, ferro, coure, manganès, molibdè i cobalt, que constitueixen un total aproximat d'un 1'5 a un 2%.

Com es pot deduir, la nostra amiga, la modesta ametlla, és un aliment molt complet i d'un alt valor nutritiu. Inclús

la seva cutícula marró pot tenir interès des del punt de vista d'aliment per al bestiar, pel seu important contingut en oli, molt ric en àcids grassos essencials, i per la seva fibra. I la clovella? ¿Quin pagès no l'ha empleada per encendre un bon foc ja que constitueix un material de gran capacitat calorífica?

En fi, a una terra tan bella com Mallorca, és lògic que li tocàs en sort un fruit tan versàtil, útil, nutritiu i saborós com és la nostra deliciosa ametlla.

Angel García-Raso

NOTICIARI

RODA DE PREMSA DEL CONSELLER D'ECONOMIA

El passat dijous 26 de setembre, el Conseller d'Economia i Hisenda de la Comunitat Autònoma, Cristòfol Soler, es reuní amb els representants de la Premsa Forana a un Restaurant d'Algaida per informar dels Pressuposts Generals de la Comunitat i de les repercussions del retall de les quantitats assignades per l'Administració Central.

El Conseller va començar amb una exposició de les fonts de financiació de la Comunitat: taxes, participació dels ingressos de l'Estat, despeses de primer establiment, Fons de Compensació Interterritorial i convenis entre les dues Administracions. De fet, tots aquests canals de participació s'han escapat. Segons el Sr. Soler, partides com les de subvencions agrícoles, inversions culturals, assistència social, etc. es poden veure reduïdes entre un 15 i un 25% i la financiació d'altres programes d'inversions estan molt en l'aire en aquests moments.

La valoració política que va fer de la situació és que retallant els ingressos es retallen les possibilitats d'actuació del Govern de la Comunitat, però que de totes formes el projecte és de no augmentar la pressió fiscal.

El Conseller va contestar a una sèrie de preguntes dels assistents referents a les influències sobre inversions que afecten a la Part Forana, a les repercussions sobre el projecte de TV Balear, a la capacitat d'endeutament de la Comunitat, etc.

El Sr. Soler va exposar que la intenció del Govern de la Comunitat és d'assumir un dèficit prudencial pel 85, amb l'esperança de compensar-lo amb l'augment que suposarà la percepció del percentatge de participació definitiu per a 1986.

Que fa el Consell Insular en Cultura i Esports

Les activitats del CIM en matèria cultural són nombroses.

De forma directa realitza una labor important de difusió cultural per mitjà del Teatre Principal i de la Biblioteca artesana, i a través de la xarxa de biblioteques i de la tasca d'ordenació d'arxius municipals. A més de tot això, impulsa i fomenta totes aquelles activitats orientades a l'ensenyança i a la difusió de la nostra llengua.

Promociona els estudis universitaris, per una banda, col·laborant amb la Universitat de les Illes Balears, i per altra, mitjançant el sosteniment de: La UNED (Universitat Nacional d'Educació a Distància).

L'Escola Universitària de Treball Social.

El Consell Insular de Mallorca participa en:

El Patronat Orquestra Ciutat de Palma. Organitza la Trobada de Bandes de Música que cada any se celebra a un poble diferent de la nostra illa. Manté la tradició de la festa de la Beata que se celebra a Palma.

Ajuda aquelles entitats que, de manera preferent, propaguen la cultura i també les manifestacions culturals de reconegut prestigi com els festivals de Pollença, Deià i Valldemossa.

En relació a l'esport intervé de forma decisiva en l'elaboració del Pla d'Instal·lacions Esportives en

els municipis.

Fomenta la iniciació en tot tipus d'esport de la població infantil i juvenil i proporciona als col·legis i entitats material esportiu.

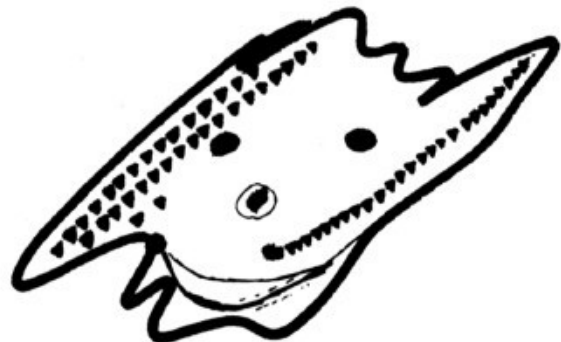
També organitza, patrocina i promou tota classe de proves que promouen la pràctica de l'esport al mateix temps que en mantenen l'interès.

Entre totes aquestes iniciatives destaquen com a actuacions directes del Consell Insular de Mallorca, l'Escola a la Mar i l'Escola de Pilot, dedicades a l'ensenyança d'aquels esports i destinades als infants de tot Mallorca.

Consell Insular
de Mallorca

cl. Palau Reial, 1

PINA

El passat 26 de setembre es va celebrar la Festa dels Sants Metges, Sant Cosme i Sant Damià. Hi hagué missa concelebrada per casi tots els capellans que han estat a Pina, els qui són del poble i els dels pobles del veïnat; notàrem l'absència del P. Munar, no sabem si per motius de salut. La missa fou d'una gran solemnitat amb assistència masiva dels pineros, tant del poble com dels qui viuen fora. A la sortida hi hagué el tercer homenatge a la vellesa organitzat per l'Ajuntament; a cada vell se li donà una ensaïmada, una botella de xampan i un objecte de ceràmica. Hi hagué galletes i suc per tothom, ball de bot i els xeremiers del poble. L'horabaixa hi hagué partit de futbol i el vespre ball de bot a càrrec de les balladores del poble. El dissabte, partit de futbol entre el Pina i els veterans del Mallorca, i el vespre, comèdia.

Es va fer una Junta de l'Associació de Veïns. El tema, l'exposició per part de la comissió gestora del camp de futbol de les obres fetes i de l'estat actual de comptes. Les obres han tengut un cost total de 1.098.000 ptes, sense comptar les donacions de les porteries i els jornals fets per màquines i persones del poble. Els donatius pugen 470.000 ptes. De les festes del poble s'obtingueren uns beneficis de 84.000 ptes i l'Ajuntament es va comprometre a donar 300.000 ptes; en aquest moment, els deutes són de 541.000 ptes, de les quals, si descomptam les 300.000 que està pendent de donar l'Ajuntament, queden a pagar 241.000 ptes. Per mirar d'anar sanejant aquest deute es va acordar fer una rifa per cap d'any d'un vespino o el seu valor en pessetes.

S'ha arreglat l'esfera del rellotge de l'església. Per altra part, hi ha hagut un altre robo de porcs a Les Moles; és el segon dins un mes.

PARAULES:

Padrins, jubilats, 3ª edat, vells.- Grup de persones que ja no fan res, o fan poca cosa, que gemeguen de tant en tant, que donen consells, que compten poc a l'hora de prendre les decisions. Són qualche cosa més. Són els qui mos han deixat lo que ara tenim; el poble el tenim així perquè ells el feren i el conservaren així; han treballat abans que noltros per Pina. Un homenatge un dia, un pic cada 2 o 3 anys, està molt bé i és de lloar, val més això que no res, emperò no basta, es mereixen qualche cosa més.

Regidor, concejal.- Persona que es presenta a unes eleccions i surt elegida. Missió, escoltar la veu del poble i fer la voluntat de la majoria, respectar les minories, mirar d'aproximar les distintes idees o postures, no imposar la seva voluntat, admetre les crítiques, no sols figurar, tenir clars els objectius que se pretenen aconseguir dins un ordre de prioritats i lluitar per la consecució, administrar els béns o els dobbers de tots recaudats a través dels impostos.

Narrador, cronista.- Xafarder?, persona que s'afica amb coses que no s'hauria d'aficar, publica coses que no importaria. Exposa les seves opinions o les d'un grup públicament per escrit, dóna les notícies conegudes o per conèixer, fa una labor crítica d'una comunitat, exposa les necessitats que hi troba a mancar.

Ecologia.- Paraula que molts no saben lo que vol dir o no ho volen sebre; cada un que se preocupi de salvar lo seu, lo que és de tots ja procuraré treure-li profit, els qui vendran darrera noltros ja s'arreglaran, ara som aquí noltros i podem fer i desfer. El mal és que moltes coses en estar espenyades no tenen remei enc que volguem. Respecte per l'entorn natural, tant vegetal com animal, conservació del paisatge, no contaminació; mantenguem una qualitat ecològica de vida, no basta una millor qualitat de vida a costa de carregar-nos la natura; i si no, demanau-ho als països més industrialitzats que el nostre.

RESPOSTA A UN LECTOR

Per fer una suggerència
ara ja m'han criticat,
hi posen hasta es veïnat
demostrant poca prudència;
no és que demani clemència,
tot sol em sé defensar
sense haver d'anar a cercar
consells devers l'audiència.

Val més escainar de gall
que cloquetjar de gallina,
jo solc prendre una aspirina
quan sa cresta me fa mal

i aquesta herba de corral
no me va per medecina
i com a tisana a Pina
no l'hem empleada mai.

Diu estar ben enterat
i no me coneix siquera
i ja pega per sa vorera
abans d'haver començat;
a jo no me ve d'un plat
quan me pega berenera
i de llet que fa broseta
no n'he estat mai afectat.

Un lector

els lectors escriuen

Hem rebut aquesta carta amb el prec de la seva publicació:

Ara que la meua estada entre vòltros, a Pina, ha acabat, m'agradaria despedir-me a través de les pàgines d'ES SAIG. Ho faig d'aquesta manera per dos motius: en primer lloc, perquè hauria hagut de mester tota una setmana per fer-ho personalment de tothom; però, sobretot, perquè no m'agrada gens dir "adiós" (ni "adéu") a una gent molt simpàtica que m'ha tractat com si fos a ca meua.

"Idò, ja era ben hora de tornar a ca seva", direu. I jo vos contest: "Sí, que ho és". I ja hi som, en el moment que estau llegint això. Però me falta dir gràcies, MOLTES gràcies a tots els qui m'han ajudat, siguin qui siguin: a sa gent d'Algaida, de s'Ajuntament, sa Cooperativa Agrària, s'Unió de Pagesos i sa Càmera Agrària, sa vostra col.laboració en ses meves investigacions ha estat imprescindible i la vos agraesc molt. A sa gent de Pina, ses meves gràcies han d'esser més personals: a tots es meus amics -joves i vells- tant balladores com caçadors, pagesos, monjes, veïnats o gent coneguda que me saludava pels carrers. De fet, tot es poble ha contribuït a fer que es meus catorze mesos d'estada aquí hagin resultat tan agradables, deixant-me participar dins tots els aspectes de sa vida quotidiana des poble; això és una cosa que faria enveja a molts d'antropòlegs. Sense vòltros -ho sé ben cert- no m'hagués aguantat. Per això, gràcies, vos enyoraré a tots.

I ara, a Londres, boira, pluja, fosca, feina i fred. Adéu sol, ballar, sopars, Can Sastre, Can Garrover, Can Palem... O, més ben dit,

a reveure.

Ruth Hogarth
53c Grand Parade
Green Lanes
London N4 1AG
Anglaterra

Tlf.: (07 44 1) 802 9739

Esper que continuaré rebent notícies vostres.

NOTICIARI

✱ EN TONI GARAU ENS DEIXA

Aquest mes de Setembre el rector de la nostra Parròquia, en Toni Garau, s'ha despedit dels seus feligresos després de tres anys d'exercir la seva tasca entre nosaltres, tot compaginant-la amb la seva dedicació al món dels marginats. Ens deixa precisament per aplicar-se amb més intensitat, gairebé amb dedicació exclusiva, a la seva gran preocupació: la marginació.

Pel setembre del 82 va començar la seva col.laboració a les pàgines de la nostra revista. Des d'aleshores, mes a mes, ha anat "solcant" i sembrant la llavor de les seves paraules: consells, suggeriments, renyades, queixes, esperances, il.lusions, tot ens ho ha anat exposant al llarg d'aquests tres anys. I ell sap que, sempre que tenguí ganes de "solcar", ES SAIG acullirà de bona gana les seves col.laboracions.

Li desitjam que aconseguisqui totes les satisfaccions possibles en la seva feina, una feina difícil, delicada i sovint incompresa. Una feina que, com ell mateix ens confessava, és la seva droga.

✱ NOTICIARI DE L'OBRA CULTURAL

El pròxim dissabte 12 d'octubre, coincidint amb Sa Fira, celebrarem l'Assemblea ordinària a la qual hi quedau convidats tots els socis. Enguany tenim renovació de la Junta Directiva: els càrrecs que s'han d'elegir són els de President, Coordinador i Vice-coordinador.

Com ja és tradicional, hi haurà un sopar de germanor i tancarem la vetlada amb l'actuació d'un grup de joves de Porreres.

Per Sa Fira, al local social hi haurà una exposició de fotografies de Joan Capellà.

✱ NOU RECTOR

El passat diumenge dia 22 va prendre possessió del seu càrrec de rector d'Algaida Mossèn Toni Gili.

Mossèn Gili ha estat vicari d'Artà durant 19 anys i ha fet compatible la seva tasca parroquial amb la curolla per la investigació històrica. Fruit d'aquesta afició són una sèrie de llibres publicats entre els quals es troben: "Història de l'Ermita de Betlem", "Història de Sant Salvador d'Artà", "Artà en el segle XV". Sabem que està a punt d'acabar "Artà en el segle XVI" i que prepara una història de l'eremitisme mallorquí. La seva afició a les nostres tradicions i a la nostra literatura l'ha menat a recopilar una col.lecció de gloses populars que en publicar-se seran un complement al gran "Cançoner Popular" del P. Ginard.

També volem destacar la seva vinculació a la Premsa Forana ja que des de l'any 1961 és col.laborador de la revista "Bellpuig" d'Artà.

ES SAIG dona la benvinguda a Mossèn Gili i, alhora que li desitja una estada llarga, agradable i profitosa entre nosaltres, li ofereix les seves planes per informar de l'activitat parroquial i li prega que vulgui entrar a formar part de la llista de col.laboradors.

✱ NOTÍCIES DE S'ESPLAI

Els monitors de S'Esplai vos comuniquen el començament del curs 85-86.

Els al.lots es podran matricular els dies:

DIVENDRES 11 D'OCTUBRE

I

DISSABTE 12 D'OCTUBRE
de 5 a 7.

El preu de la matrícula és de 2.500 pts. Pensau a dur una fotografia de Carnet.

ESPORTS

FUTBOL

Quan escrivim aquesta crònica, s'ha disputat la segona jornada de lliga de 2ª Regional i els resultats pareixen confirmar la bona impressió que el nostre equip havia donat durant la pretemporada. L'Algaida està amb quatre punts, vuit gols a favor i zero en contra. Més no se pot demanar en dos partits.

Resultats:

Algaida - S'Horta 6-0

Pla de Na Tessa-Algaida 0-2

Una moral molt alta i bon joc pel que fa als nostres jugadors i això es tradueix en victòries clares. Enguany s'equip de l'Algaida mantén les màximes esperances i les aspiracions són les d'ocupar un dels llocs capdavanters al final de la Lliga.

Endavant, i a fer-ho possible perquè les coses segueixin així i no se torcin.

Aquesta foto és de la temporada 79-80 i en ella hi veim els juvenils que aconseguiren l'ascens a 2ª. A la foto d'abaix hi podeu veure els alevins de la temporada 74-75.

Es juvenils duen un partit disputat i el van perdre per 1-3 davant el Constància.

Són molt joves i els nostres juvenils, quasi tots del primer any a la categoria i tenen dificul-

tats quan s'enfronten amb equips més fets. Ara bé, les esperances són que vagin agafant experiència i millorin al llarg d'aquesta lliga que acaben d'estrenar.

.....

S'equip de s'Auto-Escola Levante també ha començat la participació a la competició d'empreses amb una victòria a fora camp:

Son Pizà - Levante 1-4

Ja és molt que, a més de passar gust de jugar i fer esport, se tenguin s'alegria de guanyar.

Joan Trobat

BERENARS:

OCTUBRE

275 - 1

Ahir vespre es meu sopar
va esser d'arròs i bullit,
i avui dematí m'he dit:
no te convé berenar.

276 - 2

Pensau si jo he berenar.
Si la cosa no canvia
dinam abans de migdia
i just ara m'he aixecat.

277 - 3

He tret de dins sa caldera
un moniato bullit
i encara que era petit
m'ha feta molta menjera.

278 - 4

He berenat aviat
d'un tros de pa i companatge
que era un bocí de formatge
d'aquell que està curat.

279 - 5

Ara ja fan tots es gusts
que té es nin en so menjar
i abans deien: "menja pa
perque sa tita fa cucs".

280 - 6

Torr crancs peluts de la mar
quan sa closca es vermellona,
les pos un poc de llimona
i tenc un bon berenar.

281 - 7

Com que hem de fer un bon dinar
i a sa plaça, anit passada,
vaig fer llarh a sa torrada,
no me convé berenar.

282 - 8

Avui he menjat murtons,
una miqueta pansits,
m'entraven com a confits
si llevava es mostatxons.

283 - 9

Una codonya torrada
ha estat es meu berenar,
tota sola i sense pa,
si és calenta m'agrada.

284 - 10

Ahir vaig parar una llosa
i un bon tord vaig agafar
i ara tenc per berenar
i també per fer una glosa.

285 - 11

Es berenar estava a punt:
coca amb llom i xulla fresca
tallada de sa ventresca
i amb molt de sucre damunt.

286 - 12

De pa i olives m'agrada
berenar dins s'olivar,
quan tranquil les puc triar
a s'arbre i a sa solada.

287 - 13

Vaja un berenar que he fet:
sopes seques recaufades
amb quatre olives trencades,
cames rotges de goret.

288 - 14

Ja feia bastanta estona
que no havia berenat
de pa torrat i mullat
dins oli a una tafona.

289 - 15

Per fer cosa molt barato
que en pots menjar tant com vols,
mescla per fer bon bunyols
carbonat amb moniato.

290 - 16

Per berenar m'han posat
cuixot, formatge, torró,
xulla, flan, botifarró
i només he espipellat.

291 - 17

Dins es sostre vaig trobar
una lloca venturera.
No feia un dia que hi era
i es ous hem pogut emprar.

292 - 18

Quan de xocolata cuit
prenc dues escudelletes,
si només hi mull dolcetes
jo qued amb so ventre buit.

293 - 19

A dins dos llonguets xapats
hi pos olives pansides
i en llenques afavorides
es cuixot surt pes costats.

294 - 20

¿No és una cosa rara
que quan jo vaig a pescar
no tregui per berenar
i a canostra hi torni frare?

295 - 21

D'un moniato bullit,
capolat i ben mesclat
amb un poc de carbonat,
uns bons bunyols me n'han frit.

296 - 22

Vaja un berenar ben nou
de col frita amb aucellets:
ferrericos, busquerets,
ropits i ullets de bou.

297 - 23

Figues de moro hivernenques
he tengut per berenar,
i amb pa o sense pa
jo trop que hi ha moltes trenques.

298 - 24

De cocarrois petits
poques ganes en tenia;
lo que sí jo menjaria
són grapades de murtons.

299 - 25

A matances sempre han dit
es berenar és es dinar,
i per tot el solen dar
de sopes seques i frit.

300 - 26

Castanyes de ses torrades
m'he comprat per berenar.
De sis que acab de pelar,
cinc han estat ben corcades.

301 - 27

Un cocarroí molt petit
he tengut per berenar
amb una mica de pa
i un botufarró rostit.

302 - 28

De prunes de frare roig
férem una confitura
que va sortir una finura,
per berenar dóna goig.

303 - 29

Per berenar m'han donat
quatre figues foresteres
i com que són ses darreres
tenen es cuíro gruixat.

304 - 30

Quin berenar avui tenia:
tomàtiques de ramell,
oli verjo des novell
i pa pagès fet del dia.

305 - 31

Per berenar m'han donat
fetes en quatre grapades
unes sopes escaldades
i un robiol de brossat.

TONI POU

QUATRE MOTS DE PRESENTACIO

Amb molt de gust aprofit l'avinentesa de l'oferiment per part de la revista "Es Saig" per presentar-me al poble d'Algaida.

Crec que la parròquia ha configurat la vostra mateixa història com a poble. Al seu entorn els algaidins heu crescut i madurat en la vostra manera de veure i de fer les coses.

M'anomenà Antoni Gili Ferrer i som natural d'Artà. Prevere de Mallorca, he treballat a Binissalem, S'Arracò i Artà.

Voldria que la meua presència entre vosaltres servís per donar-vos coratge per tot allò que suposa creure amb Jesús i ser els seus testimonis avui en dia.

Esper que les celebracions sien autèntiques amb una empena forta en la vostra vida cristiana dins la professió, en les relacions humanes, en la vida familiar i en l'estima de tothom, especialment, dels pobres i necessitats.

Confii que molts de vosaltres sereu actius col·laboradors en les tasques de la comunitat parroquial: la catequesi, l'animació de les celebracions, l'acció social...

Desitg que sabreu perdonar-me les meves faltes i avisar-me en les meves errades.

Facem l'església que esperen dels cristians els homes d'avui i un poble d'Algaida, de cada dia, més humà, més fraternal i més cristià.

passatemps

PROBLEMA MATEMATIC

Un home volia comprar uns aucells i tenia 2.200 ptes. per gastar. Volia comprar coloms que valien 200 ptes cada un, cadeneres que costaven a 100 ptes i pardals a 50. Tenia interès en comprar 20 animals. ¿Quants en va comprar de cada classe?

Solució: Va comprar cinc coloms, nou cadeneres i sis pardals.

A F I X I O E R A I N E
A U O E U N R A U N M C
A T E U Q S A B P S I A
T B L A S D P T I E M B
A O R E E E C L A I A M
O L L T T R C I R C C F
Q U E A M I A G N E I L
T J N A C V S A E S D O
O C B L E E R M S A P G
A A L A X O B A E D E S

Sopa de lletres

Mirau de localitzar el nom de deu esports. Les lletres que sobren són el començament d'una rondaia mallorquina.

Fuga de vocals:

S.S G.LL.N.S C.MP.N.R.S
F.N .TS .S D. D.S .N D.S:
.N P.R L'.M. . D.S P.R V.S
. L.S P.BR.S S.G.D.RS
Q.. M.NG.N P.DR.S F.G..R.S

Q.. T.NC D. P.C. C.NT.R.
N. .L.GR.. N. J.CS!
T.NC S. D.N. .MB Q..TR. .L-L.TS;
J. M. B.ST.N P.R B.RQ..R.

Solució a la passada fuga de vocals:

De fadrina sempre has fet
vida de dona casada:
jo tenc s'arada espuntada
de llaurar en es teu goret.

Un homo assegut reposa
i ajagut reposa més;
un homo sense dobbers
a l'infern i tot fa nosa.

C	O	M	U	N	A	P	E	R	E
A	N	Q	U	A	T	O	P	R	E
S	Q	U	E	A	G	R	U	U	A
T	R	E	U	R	E	R	N	N	T
E	M	A	R	I	N	A	X	A	V
L	E	N	I	E	N	S	U	C	A
L	R	A	P	I	X	S	A	A	V
I	H	E	R	E	T	A	T	A	T
T	P	E	D	R	E	R	E	S	O
X	A	L	B	E	N	Y	A	R	T

Solució a la passada sopa de lletres:
Les lletres sobrants diuen: "Eren quatre
que aguantaven i encara pixava tort".

UNA XERRADETA...(acabament)

sa gent es tirava cap aquí vaig decidir cuidar-me'n. Després varen obrir els altres Pubs i es joves preferiren sa novetat.

9- I el Restaurant?

Vaig decidir-me a obrir el restaurant perquè a mi m'agrada sa cuina i volia donar a conèixer s'esquisitesa de sa cuina internacional ja que aquí tot és regional.

10- Per què el nom AUGUSTINOS ?

Un bon pintor amic meu, que és es que ha decorat es Restaurant juntament amb altres em va suggerir aquest nom degut a sa meua inclinació cap al món clàssic i, a més a més, perquè és es meu nom en llatí i perquè és bo de recordar. Sa decoració des Restaurant també segueix aquest estil.

11- On aprengheres sa cuina internacional?

La vaig aprendre a Suïssa, a s'escola d'hosteleria, i els plats grecs a Grècia. I cada vegada que hi vaig n'aprenc de nous per afegir a sa carta. Per tant al meu restaurant es pot menjar des de carn de primera qualitat a plats grecs com sa Faraona Pintada i Mussaka.

12- Sabem que frequenten el teu restaurant altes personalitats, és veritat?

sí. Vénen des de Sara Montiel a la Princesa de Iugoslàvia, pintors com en Coronado, l'Emperatriu de Mongòlia, na Cristina Onassis, na Carolina de Mónaco i darrerament han estat aquí n'Ernest Lluch i na Jane Fonda. Esper amb això donar fama internacional al nostre poble encara que només esteim en el començament perquè costa molt llançar un restaurant.

Podríem parlar molta estona amb n'Agustí perquè té moltes coses per contar, totes elles interessants però no tenim espai per més.

Agraïm la seva col.laboració, li desitjam sort i esperam tenir salut per poder tastar els seus exquisits plats.

Biel i Mireia.

ES SAIG

Bolletí de l'Obra Cultural d'ALGAIDA

Revista mensual D.L. P.M. 495-1980

dirigeixen: Delfí Mulet
administra: Llorenç Oliver
mecnografia: Mirei Mulet
fotografia: Joan Balaguer
dibuixa: Jaume Falconer
col.laboren: Andreu Oliver
Pere Mulet
Alexandre Pizà
Joan Trobat
Joan Mulet
Catalina Martorell
Xesc Oliver
Antoni Garau
Jerònia Oliver
Miquel Serra
Antoni Munar
Francesc Antich
Víctor Mulet

Domicili: Rei, 1. ALGAIDA

Tel. 665042/272576

ES SAIG només es responsabilitza de l'editorial.

Imprimeix: Apóstol y Civilizador
PETRA.

MOVIMENT

DEMOGRAFIC

DEFUNCIONS

Pere-Joan Vanrell Mulet. Va morir dia 23 de setembre i tenia 70 anys.

una xerradeta amb...

en gustí de ca'n mulet

Aquest cop la nostra xerradeta és amb una persona coneguda per tots; n'Agustí de Can Mulet. Ha conegut molts de països, gents, costums....i aquests darrers anys ha tornat amb un bon sac d'experiència per fer-mos-en partícips. Ara parlarem amb ell d'això i més coses.

1- Quins records tens d'Algaida quan eres petit?

Sa meva joventut va esser sempre darreta sa finestra de Can Mulet. Era un al.lot poc sortidor.

2- Eres bon estudiant?

Era un desastre en s'estudiar. Vaig rebre moltes bufetades; Don Bartomeu de s'Acadèmia em va pegar molt. Més tard vaig descobrir que amb sos idiomes tenc molta facilitat. (Prova d'això és que n'Agustí parla anglès, francès, alemany, italià, a més de català, castellà i un poc de grec).

3- Quan te n'anares d'Algaida?

Me'n vaig anar als setze anys a fer feina a la Pensió Viena a Ciutat d'ajudant de cambrer. Hi vaig estar durant dos anys. Més tard vaig passar al Bon Sol durant sis anys, llavors vaig passar a Chez Maxim a París, per tornar després al Bon Sol, a Illetes; seguidament vaig partir cap a Suïssa per estudiar quatre anys d'hosteleria. Altre cop vaig tornar a Illetes, d'aquí a Londres on hi passava l'hivern i l'estiu tornava aquí. Llavors vaig anar al Palas Atenea de París i des d'aquí ja vaig passar al Líban, on em vaig trobar amb la guerra dels sis dies.

4- Te'n pogueres sortir?

Sí. Vaig esser el primer espanyol que va sortir del país amb un avió fletat per la Creu Roja internacional. Des de Beirut a Alexandria, d'allà mos tornaren a Beirut, altre cop tornàrem a Alexandria i d'allà ja vaig venir a Palma.

5- Deu esser una experiència inoblidable, n'has viscudes d'altres per l'estil?

Sí. L'any 1970 em trobava a Nicaragua quan hi va haver el gran terratrèmol, però jo vivia a 60 km de Managua i no em va passar res. I també vaig esser a les inundacions de Marsella. Així és que he viscut tres catàstrofes.

6- Quan tornares de Beirut, què feies a Palma?

Vaig obrir un local a Can Pastilla, "L'Escarlata", on hi vaig estar dos anys; tot seguit vaig marxar cap a París on vaig conèixer els Patiños (Reis de l'estany) i em van demanar per fer feina amb ells. Sa meva estada amb ell va durar cinc anys i durant aquest temps vaig recórrer el món amb ell.

7- Idò has vist molt de món?

He viatjat molt, però jo hi anava per fer feina i tot el temps havia d'estar pendent dels senyors, preparant es dinars, festes, vestits, etc.

8- No és estrany que poguent viatjar per tot et decidissis a tornar a Algaida?

Vaig tornar perquè havien d'operar mumare de pedres. Per això ella no podia dur es Bar i jo quan vaig veure que

Segueix a la plana anterior